

מידע למטופל

בפרוטוקול טיפול כימי

TAXOTERE + Cyclophosphamide (Cytosan)

חשוב
לדעת

אונקולוגיה

לניאדו

מרכז רפואי צאנז

רקע

הטיפול הכימותרפי שנקבע עבורך מיועד לריפוי ושיפור איכות החיים על ידי הרחקת התאים הסרטניים. לטיפול זה ישנן תופעות לוואי, שכיחות ונדירות. ננסה למנוע את חלקן ע"י הדרכה למניעתן/הקלתן.

בפרוטוקול הטיפולי שנקבע עבורך ישנן 2 תרופות כימותרפיות Taxotere ו-Cytosaxan הניתנות כל שבוע / שלושה שבועות.

כל תרופה פועלת במגננון פעולה שונה. ה-Taxotere שייכת לקבוצת הצמחים ומשמשת כטיפול לסרטן שד, שחלות, סוג מסויים של סרטן ריאות, ראש-צוואר, ערמונית ועוד. פעולתה היא בהקפאת המבנה הפנימי של התאים הסרטניים העוצרת את התפשטות הגידול. לעומת זאת, ה-Cytosaxan היא מקבוצת האלקילציה, המפריעה להתרבות של החומר הגנטי בתא ובאופן זה בולמת את גדילת התאים הסרטניים וגורמת למותם. תרופת ה-Cytosaxan ניתנת דרך הוריד או דרך הפה (בכדורים) ומשמשת לגידולים שונים, ביניהם: סרטן שד, שחלות, גידולים המטולוגיים ועוד. התרופות יכולות להינתן ביחד ולחוד.

לאחר הסבר על כל תסמין, ישנה רשימת תרופות לטיפול תומך המומלצת במהלך הסידרה הטיפולית, עפ"י הצורך וההנחיות הרפואיות.

חוברת זו תלווה אותך במהלך כל הטיפולים ותעודכן בליווי הדרכת אחות.

יש לשים לב לפני תחילת הטיפול ובמהלכו על:

- ▼ תפקוד כליות
  - ▼ תפקוד הכבד
  - ▼ אקו לב- הדמייה
- בבדיקות דם תקופתיות על פי הוראה רפואית!

תופעות לוואי ספציפיות לפרוטוקול הטיפולי

CYTOXAN	TAXOTERE
נדיר	תתכן רגישות או תגובה אלרגית סומק/פריחה גירוד/חום/צמרמורות/קשיי נשימה/לחץ בחזה
בעיקר במינונים גבוהים. טעם נתכתי בפה וירידה בתאבון.	בחילות והקאות קלות
אין	שלשול קל עד בינוני
נשירת שיער במינונים גבוהים	נשירת שיער בינונית/טוטאלית (תלוי במינון)
דיכוי מח עצם - נויטרופניה	דיכוי מח עצם - נויטרופניה
תחושה של גודש באף, לרוב מיד עם הזרקת התרופה	דלקת ברירית הפה, האף, הואגינה ולחמיות העיניים
אין	כאבי פרקים ושרירים, תסמונת דמויית שפעת
אין	לעיתים נימול עקצוץ/שריפה בכפות ידיים ו/או רגליים
אין	לעיתים גירוי במקום העירוי
התכהות העור והצפורניים	צבירת נוזלים הקיפית - התנפחות של כפות הידיים והרגליים. תיתכן עלייה במשקל.
אין	יובש בלחמיות העיניים (דמעת)
הפסקת המחזור וגלי חום	הפסקת מחזור
פגיעה כימית בכיס השתן. לעיתים דימום/דלקת.	אין
פגיעה ריאתית במתן ממושך ורצוף	אין
עייפות, חולשה וסחרחורות	עייפות, חולשה ולעיתים סחרחורות
אטרופיה של האשכים עד עקרות בגברים	אין

הנחיות להתערבות בתופעות שכיחות

בחילה/הקאה:

למניעת בחילות/הקאות חריפות, ניתנות אחת מקבוצות הטיפול הללו:

▼ **Emend** - ניתן בכדור בבוקר הטיפול (125 מ"ג) ובמשך יומיים שאחרי הטיפול (80 מ"ג), אחת ליום כל בוקר. יש לקחת את הכדור בבוקר, רצוי באותה שעה.

▼ **Zofran 8mg / Setron 3mg / Kytril 3mg** - דרך הוריד לפני טיפול כימי ודרך הפה בכדורים בימים שלאחר הטיפול. **חובה** לקחת בערב הטיפול הכימי ולמחרת הטיפול, בתדירות של פעמיים ביום בטווח של 8-12 שעות בין כדור לכדור (תרופות אלו עשויות לגרום לעצירות).

▼ **Paloxi 0.25mg** - ניתן דרך הוריד במנה חד פעמית לפני הטיפול הכימי ויעיל עד 5 ימים.

תרופות אלו ניתנות בשילוב סטרואידים הניתנים תוך ורידי לפני הטיפול הכימי למניעת תגובה אלרגית ל-Taxotere. הסטרואידים יעילים גם במניעת בחילות והקאות חריפות ומאחרות, מגבירים חיוניות ותיאבון (אם כי מקשה על הירדמות בלילה). במהלך הטיפולים נוריד אט אט את מינון הסטרואידים עפ"י שיקול דעת רפואית.

למניעת בחילות מאוחרות, מהיום השלישי אחרי הטיפול, יש לקחת **עפ"י הצורך** Motilium 10mg / Pramin 10mg, עד 3 פעמים ביום.

תרופות לקחת בבית (למניעת בחילות והקאות)

האחות המדריכה תסמן עבורך את הטיפול התומך הרלוונטי לגביך!

ביום הטיפול בבוקר - לפני שמגיעים ליחידה יומיים אחרי:

1 x 125mg Tab Emend - ביום הטיפול (לפני תחילת טיפול)

1 x 80mg Tab Emend - למחרת הטיפול בבוקר

1 x 80mg Tab Emend - ביום השלישי בבוקר

ניתן לפני טיפול:

IV Paloxi 0.25mg

או

ביום הטיפול יום למחרת:

8mg Tab Zofran / 3mg Tab Setron / 3mg Tab Kytril

תדירות לקיחת התרופה:

בוקר / צהריים / ערב - ביום הטיפול הכימי

בוקר / צהריים / ערב - יום למחרת הטיפול הכימי

מהיום השלישי לאחר הטיפול - עפ"י הצורך:

10mg Tab Motilium / 10mg Tab Pramin

תדירות לקיחת התרופה:

עפ"י הצורך עד 3 פעמים ביום.

פגיעה במערכת החיסונית של הגוף:

נויטרופניה (ירידה במספר כדוריות הדם הלבנות):

עשויה להיות ירידה זמנית בכדוריות הדם הלבנות כשבוע עד שבועיים לאחר הטיפול הכימי. בתקופה זו הגוף חשוף למזהמים עקב ירידה במספר הנויטרופילים המסייעים לגוף להילחם בזיהומים. בעליית חום מעל ל-38°C, יש לקחת אקמול 1 גר' (2 כדורים), ולבצע בדחיפות ספירת דם ו/או תרבית דם במקוון/במיון/במרפאה. עפ"י התוצאות יוחלט על ההתערבות הטיפולית שתינתן: אנטיביוטיקה ו/או זריקה תת עורית המעלה את מספר הנויטרופילים.

מתן חיסונים:

הטיפול הכימותרפי מדכא את המערכת החיסונית במשך כ-6 חודשים עד שנה לאחר סיום הטיפול. מתן חיסונים עם נגיפים חיים אסור בתקופה זו (חצבת, אדמת, חזרת) אך חיסון נגד שפעת מותר. לגבי החיסון נגד אבעבועות רוח - אין אפשרות לתת אותו בזמן מתן כימותרפיה אבל אפשר לחסן את הילדים. חיסון נגד צהבת - מותר.

זריקות למניעת נויטרופניה:

Neulastim 6mg / Neupogen 300mcg, 480mcg / Granocyte 263mcg

תדירות מתן הזריקה	שעת הזריקה	תאריך

שימי לב:

זריקות אלו עשויות לגרום לכאבים בעצמות (עד יומיים לאחר ההזריקה). ניתן לקחת 2 כדורי אקמול עד 4 פעמים ביום (על פי הצורך).

אנמיה - ירידה במספר הכדוריות האדומות וברמת ההמוגלובין: (נדיר)

בפרוטוקול טיפולי זה תופעה זו פחות שכיחה, אך עשויה להופיע במהלך הטיפול.

▼ **סימפטומים:** חולשה, תשישות, עייפות, חיוורון, סחרחורות, קוצר נשימה.

▼ **סימנים:** ירידה ברמת המוגלובין בספירת הדם.

▼ **התערבות:** ייעוץ תזונתי, הזרקת אריטרופואטין להעלאת רמת ההמוגלובין.

זריקות למניעת אנמיה: (במקרה הצורך)

האחות המדריכה תסמן עבורך את הטיפול-התומך הרלוונטי לגביך!

Recormon 30,000units x1 / per-week

Eporex 40,000units x1 / per-week

Aranesp 150mcg x1 / per-week

Aranesp 300mcg x1 / per 2 weeks

Aranesp sure-click 300mcg x1 / per- 2 weeks

תדירות הזרקת התרופה: _____

מעקב חודשי אחר המוגלובין:

המוגלובין	תאריך	המוגלובין	תאריך

טרומבוציטופניה - ירידה של הטסיות בדם: (נדיר)

במידה וערכי טרומבוציטים (PLT) נמוכים יש להמנע מפציעות פיזיות, משימוש בסכיני גילוח, שימוש במברשת שיניים רכה, מעקב אחר נטייה לדימום ואחר רמת הטרומבוציטים בספירת הדם.

נשירת שיער:

בטיפול מרוכז (אחת לשבועיים או 3 שבועות) ישנה נשירת שיער אבסולוטית בראש ובגוף. הנשירה מתחילה כשבועיים לאחר הטיפול הכימי. לעיתים הנשירה תתבטא גם בדילול גבות וריסים. מומלץ להתאים ולרכוש פאה ו/או לצבוע (לתעתע) גבות לפני תחילת הטיפולים. ברכישת פיאה יש החזר הוצאות מ-80%-30%, תלוי בקופת חולים ובביטוח הרפואי (פרטים אצל עו"ס במכון).

עייפות, חולשה ולעיתים סחרחורת:

החולשה מופיעה בדרך כלל מהיום השלישי לאחר הטיפול הכימי למשך 2-3 ימים. חשוב ללכת עם תחושות הגוף ולנוח יותר, תוך ויסות שעות מנוחה ופעולה בהתאם לתחושות. מומלץ להימנע מתנועות חדות או פעילויות מאומצות. בטיפול של פעם ב-3 שבועות, ריכוז החומר הכימי גבוה יותר ולכן זמן החולשה והעייפות יכול להתארך עד כשבוע.

זכרי!

אין אדם יכול לטפס בסולם ההצלחה הטיפולית כשידיו בכיסים. מכאן החשיבות בטיפול ובמניעת תופעות הלואזי.

עצירות:

מתרחשת בד"כ בימי הטיפול הראשונים, לרוב בעקבות מתן נוגדי בחילות והקאות (Zofran, Setron, Kytril). יש לווסת עם תזונה עשירה בסיבים תזונתיים, שתייה מרובה או תרופות טבעיות. במקרה הצורך להיוועץ ברופא לגבי תרופות למניעת הופעת טחורים/פיסורה.

תרופות נוגדות עצירות:

מנה אחת בערב

Tab. Laxical Forte 12mg X2 (24mg X1)

Tab. Laxadine 5mg X2

Tab. Laxative X2

Normalex (powder) 17mg* / Syr. Avilac 30 cc _____

אופן לקיחת התרופה	מינון מומלץ	התרופה	תאריך

*הערה: נורמלקס - יש לשים בכוסית 17 מ"ג של אבקה, למהול בכוס מים פושרים ולשתות לפני השינה. ההשפעה תוך יום/יומיים. חשוב להתמיד.

דלקת רירית הפה / פצעים בפה: (פחות שכיח)

מומלץ לקרר את הפה במהלך מתן הטיפולים בעזרת מציצה של קוביות קרח, קרטיבים וגלידות. חשוב לשמור על היגיינה של הפה, לבצע שטיפות עם מי מלח, מי פה ולהקפיד על צחצוח שיניים לאחר כל ארוחה. מומלץ להמנע ממאכלים חמים או קרים מאוד, ממאכלים מתובלים או חמוצים (פרי הדר), משתיית אלכוהול ומעישון. יש להתאים את מרקם המזון למצב הפה. במקרה הצורך מומלץ לשטוף את הפה עם חלב עיזים או שמן חרובים. טיפולים תרופתיים ינתנו ע"פ הצורך.

תרופות מומלצות לטיפול ביובש הפה/בפצעים בפה

תאריך	התרופה	סיבת לקיחת התרופה	אופן לקיחת התרופה

מומלץ ביותר ללכת לרופא שיניים **לפני** תחילת הטיפולים על מנת לבדוק את מצב הפה ולטפל במקרה הצורך.

טעם מתכתי בפה: (לרוב במינון מצטבר)

מומלץ למצוץ קרח/קרטיבים בזמן קבלת הטיפול הכימי. מותר למצוץ סוכריות ללא סוכר. יש אבדן טעם בעקבות קבלת הטיפולים הכימיים. לכן חשוב לשים לב לא לתבל את האוכל בצורה מוגזמת (כדי לא לגרום לפצעים/פטרות). תופעה זו חולפת עם הפסקת הטיפולים.

תגובה אלרגית:

יתכנו סחרחורות, קוצר נשימה, הסמקה, פריחה, תחושת חום פנימי, גירוד, לחץ בחזה, ירידת לחץ דם בזמן הטיפול או בבית. לפני תחילת הטיפול תקבלי כדור Phenergan למניעת תופעה אלרגית. יש לעדכן את הצוות אם מופיעים סימנים אלרגיים על מנת להציע התערבות טיפולית ומניעתית. יתכן שתקבל בבית כדורי סטרואידים כימיים לפני הטיפול ב-Taxotere כדי להמנע מתגובה אלרגית. צוות היחידה ידריך אותך בהתאם.

פגיעה בעצבים היקפיים:

חוסר תחושה או שינוי בתחושה בעיקר בכפות ידיים ורגליים. במקרים קשים חולשת שרירים ו/או ביטול החזרים (רפלקסים). קיימת סבירות גבוהה שהסימנים יחלפו תוך 4-6 שבועות לאחר גמר הטיפול. ישנם מקרים שהסימנים חולפים באופן הדרגתי עד שנה אחרי סיום הטיפול.

פגיעה בקצות העצבים:

תחושה של נימול בכפות ידיים ורגליים. התופעה העשויה להיות מטרידה עם הפרעה בתפקוד. חשוב לדווח לצוות ולשקול יחד הורדת מינון.

שינויים בציפורניים ובעור:

הטיפול עשוי להכהות את העור ולכן יש להמנע מחשיפה לשמש ולהשתמש במקדמי הגנה. הציפורניים עלולות להתכהות או להזיב, להשבר בקלות ובמקרים נדירים אף לנשור. לעיתים תופיע תחושת אי-נוחות/כאב. תופעות החולפות לרוב 3 שבועות אחרי הפסקת הטיפול. כמניעה, הצוות יציע "כפפות קרח" המפחיתה משמעותית את הפגיעה בציפורניים והעור מסביב להם.

תסמונת דמוית שפעת:

יכול להופיע חום גבוה (מעל 38.5°C). במקרה כזה יש צורך לבצע ספירת דם ובמקביל לקחת אקמול וללכת לרופא מטפל/לחדר מיון.

כאבים בפרקים ושרירים:

כאבים בשרירים, פרקים ולעיתים בעצמות. ניתן לקחת נוגדי כאב, כמו: אקמול אחת ל-6 שעות עפ"י הצורך, לעיתים קיימת רגישות ותחושת נפיחות בכף הרגל. יש לדווח לצוות בהופעת הסימפטום ויוחלט על המשך טיפול בהתאם.

התנפחות של הידיים והרגלים או עליה במשקל:

אגרת נוזלים אופיינית בטיפול ממושך וקשורה לכמות המצטברת של הטיפול הכימי שקיבלת עד כה ולמינון הסטרואידים.

כאבי ראש:

אם הינך חשה כאבי ראש בזמן טיפול/אחריו, ניתן לקחת אקמול 1 גר' (אם אין רגישות לתרופה). במידה ויש רגישות לתרופה יש להתייעץ עם הצוות. בזמן קבלת ה-Cytoxan יתכן ותחוש עקצוצים/זרמים בגשר האף. חשוב לדווח לאחות על מנת שתאט את קצב מתן התרופה.

יובש בלחמיות העיניים:

עקב הטיפול הכימי ואפשרות של נשירת חלק מהריסים, תתכן תחושת יובש, גירוי או גירוד בעיניים. ישנן טיפות השומרות על לחות העין. כדאי להתייעץ עם הצוות לגבי פתרון.

קושי להרדם ונדודי שינה:

ביום הטיפול הינך מקבל סטרואידים העשויים להקשות על היכולת להרדם בלילה. אם נתקלת בקושי להרדם, יש להתייעץ עם הצוות לגבי טיפול תרופתי.

הפסקת וסת, גלי חום:

הפסקת הוסת הינה לעיתים הפיכה בגמר הטיפול (הסיכוי עולה ככל שגיל האישה נמוך). תיתכן בלות מוקדמת (ככל שגיל האישה גבוה). יש להמשיך ולהשתמש באמצעי מניעה. יתכן שיופיעו גלי חום החולפים מעצמם (נדיר).

רגישות במקום ההזרקה:

במקרה של כאב/צריבה/אי נוחות בוריד בזמן הזלפת החומר הכימי, לקרוא מיידית לאחות!!!

פריחה:

לעיתים נדירות ישנה רגישות לחומר הכימי ו/או לסטרואידים הנלווים לטיפול הכימי. אם ישנה תופעה של פריחה בגוף או תופעת אלרגיה אחרת כמו: גירוד, יש לדווח מיידית לצוות המטפל לצורך קבלת טיפול אנטי-אלרגי נוסף במידת הצורך.

פגיעה כימית בכיס השתן:

מומלץ לשתות הרבה, לפחות 12 כוסות ביום ולבצע מעקב אחר תכיפות/דחיפות/צריבה/דימום בזמן מתן שתן. יש לדווח לצוות לצורך קביעת התערבות טיפולית במידת הצורך.

הפרוטוקול הטיפולי שלך:

כל סידרה טיפולית של Taxotere + Cytosan,

תינתן אחת ל: _____ למשך: _____ טיפולים בסה"כ.

בדיקות מעקב אותם נדרש לבצע בתום הסדרה הטיפולית

חשוב ביותר!

לדווח על תופעות לוואי חריגות, גם כאלה שלא צוינו.

דברים שמומלץ להמנע מהם בתקופת הטיפולים:

- ▼ צבע לשיער, המכיל אמוניה ו/או חמצן.
- ▼ רחצה בבריכות המכילות כלור ו/או גופרית.
- ▼ שימוש בחומרים כימיים בניקיון הבית.
- ▼ חשיפה לשמש יוקדת. מומלץ להשתמש במקדמי הגנה חזקים באיזורים חשופים לשמש ולחבוש כובע, למניעת היפרפיגמנטציה בעור.
- ▼ קירבה לחולים ו/או תינוקות שחוסנו בטווח של כשלושה שבועות מהחיסון.
- ▼ כל פעולה כירורגית, לרבות טיפולי שיניים (ובמיוחד עקירות).
- ▼ בגברים, לברר שימור זרע לפני תחילת הטיפול עקב חשש מעקרות זמנית/קבועה

שים לב !

במקרה ואתה נדרש לבצע בדיקת Pet-C.T

יש לוודא שהבדיקה תהיה מינימום שבועיים לאחר הטיפול הכימי.

**הצוות האונקולוגי עומד לרשותך
לייעוצים טלפוניים במקרים דחופים
גם מחוץ לשעות הפעילות**

**מנהלת המכון האונקולוגי:
ד"ר מריק יעל**

אחות אחראית:

טלפון בחדר המחלקה (בין השעות: 16:00-13:00): 09-8609165

חנוכה זיוה נייד: 052-3433188

טלפון בבית (במקרים דחופים): 04-6214074

לדוברי רוסית:

אחות אונקולוגית רייזמן אידה נייד: 057-7516272

עובדת סוציאלית:

צדוק מעיין נייד: 052-5287246

יחידה אונקולוגית לניאדו

טל: 09-8604716, 09-8609258, 09-8609252 פקס:

שעות פעילות בימים: א', ב', ג', ה'. בשעות: 16:00-08:00

בברכת החלמה מהירה!

© כל הזכויות שמורות לבית חולים לניאדו

נכתב על ידי גב' זיוה חנוכה, אחות אחראית במכון האונקולוגי, ב"ח לניאדו

09-860-92-58 | 09-860-47-16 | oncolog@laniado.org.il

רחוב דברי חיים 16 קרית צאנז, נתניה | 09-860-46-66 | www.laniado.org.il